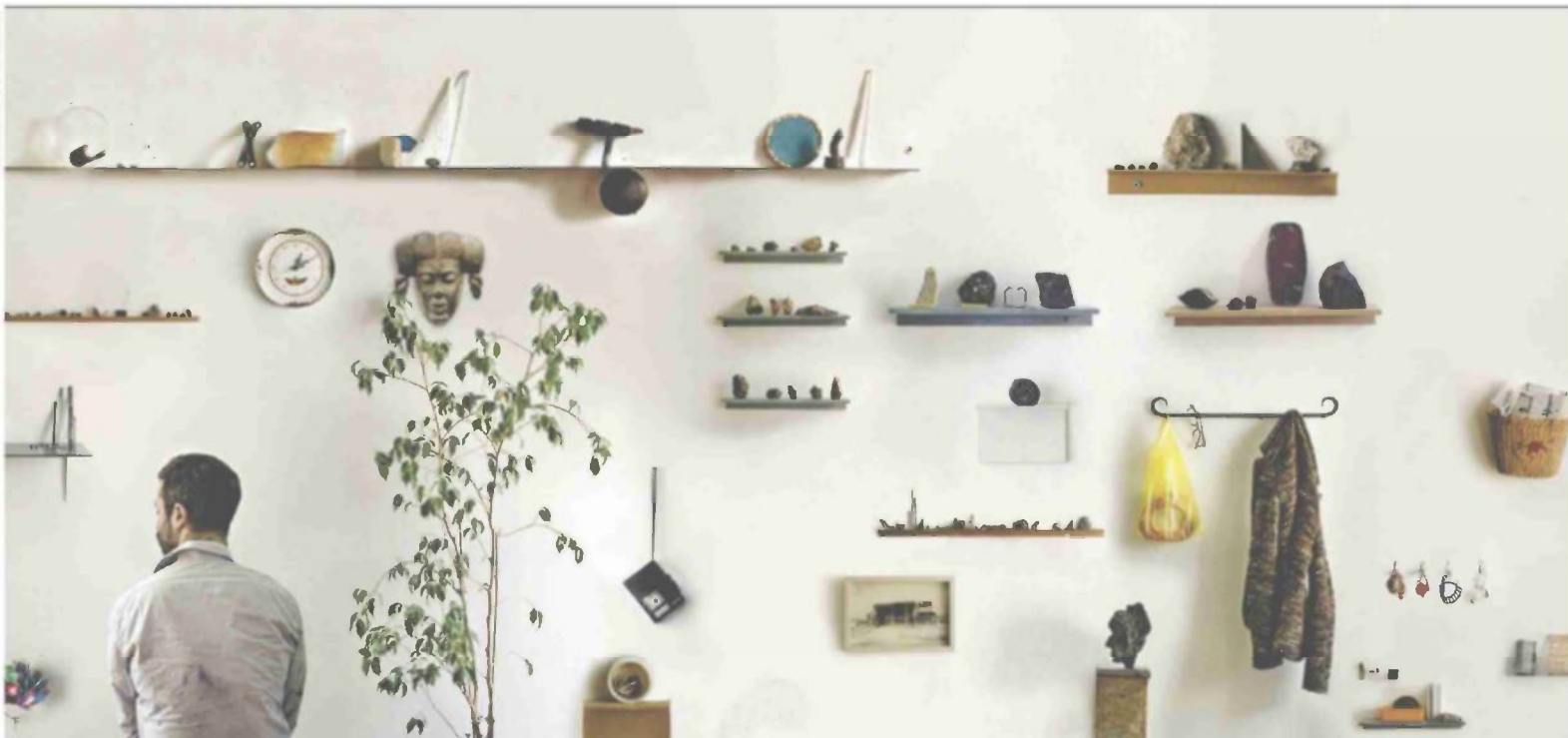

21.46x17.36	31	18	עמוד	הארץ - גלריה	27/04/2012	31797324-6
מאיצים לעבר אחרית הימים תערוכה דורון סבג אספן אמנו - 16710						

עילית אזולאי, "The Keys", 2010

תערוכה סמדר שפי

ועם הזמן הכל חולף

מין, מוות ומוטיב הזמן האבוד – אלה הנושאים שעומדים בלב התערוכה "מאיצים לעבר אחרית הימים". אך כוחה של התערוכה מאוסף דורון סבג, שפותחת את פעילותו של החלל "גבעון פורום לאמנות" בנוה צדק, נעוץ דווקא ביצירות שעוסקות בצמתים תרבותיים

21.6x31.53	32	18	עמוד	הארץ - גלריה	27/04/2012	31797354-9
מאיצים לעבר אחרית הימים תערוכה וזרונן סג אספן אמנו - 16710						

הומא באבא, "...ובמרוצת מאה אלף שנים, מלב העפר, בצבצה שוב התקווה, כעלווה", 2007

מצער שגופי אמנות חדשים הקמים כעת, במיוחד ללא כוונת רווח, אינם מחזקים דווקא מגמה של אמנות נגישה לכל. הדגם של תרומה מומלצת, שמנהיגים מוסדות ציבוריים ופרטיים רבים בחו"ל, טרם השתרש בישראל

הצבעוניות העכורה של אפורים, אוקר וורודים; הכי מה שמכוסה בשכבות של חומר מרוסק והתחושה של פרגמנטציה מוחלטת של גופים ומשמעות הופכת את הציטוט של עומר כיאם על האופטימיות הגלומה בו לאמירה אידיונית.

העבודה של באבא מעלה על הדעת את הספר "יל-די הצות" מאת סלמאן רושרי (1981) - על הריאליזם הקסום שלו וההתכוננות במצבי המעבר משלטון קולוריניאלי לעצמאות הודו ופקיסטאן. רושרי יצר מקבילה נראטיבית ל"אלף לילה ולילה" ונע בין מיתוסים הינדיים, איסלאמיים ונוצריים. כאבא יצרה צירוף מרתק של מסורת איקונוגרפית עם אמנות הינדית ומערבית מודרנית, תוך שהיא מתייחסת בחוכמה ובחופשיות לבניית ארכיאולוגיה מודרנית כמו של אנסלם קיפר.

למרות שתחושה מסוימת של החמצה מלווה את הכי קור בתערוכה, שורת עבודות נוספת הופכת את הביקור בה למוצר: העבודה המצוינת "The Keys" (2010) של עילית אזולאי, "קיר", 2009-2011 של מהמוד באקשי, אמן איראני (יליד 1977) המציג משרביה (סורג חלון) עשוי סיגריות וכך מדבר על יחסי העולם המערבי והעזר לם השלישי, וצילום אחד של דליה אמוץ "עמק איילון" (1984) המוצג בהדרון צדי - הן מהבולטות ביותר. ■

"מאיצים לעבר אחרית הימים" עבודות מאוסף זרונן סג, או-אראס בע"מ. אוצרת התערוכה: טל יחס, אוצרת האוסף: דנה גולן מילר. גבעון פורום לאמנות, רחוב אלרואי 3, נוה צדק, תל אביב. שעות פתיחה: רביעי-חמישי 11:00-19:00, שישי-שבת 10:00-14:00. טע 26.5

ערכה את העמוד: נועה לימונה

שמת ממנת יתר - עוד לא נעשה סרט. מכל מקום, העי בודות דומות להפליא לאין סוף עבודות סטודנטים שני עשו מאמצע שנות ה-90 ונעשות נפוצות ככל שאמצעי התייעוד נהפכים לזמינים וזולים יותר. הצגה של חמש מעבודותיו מתמיהה, בעיקר כשהן מוצגות לצד העבודות המצוינות של נאן גולדין, אז חר' לשותן נהפכת כולטת במיוחד. אם גולדין מדברת בעבור דות כמו "אקסל על המיטה שלי, מלון לוטיציה, פאריס" (1999), או ב"ג'ואי עם דמעה בחזה חשוף (ניו יורק), (1999) כאופן צלול ורם על התבונות הגוף והנפש בעת מכאוב, העבודות של סנאו נראות נדאות כהתנאות.

אליס הינדיים

בחירה מתמיהה נוספת היא הצגת שתי עבודות פחות טובות של שוש קורמוש, שתיהן ללא כותרת מ-94-1995. עבודה מצוינת בתערוכה, שהוכרה קודם, היא המיצב "...ובמרוצת מאה אלף שנים, מלב העפר, בצבצה שוב התקווה, כעלווה" (2007), של הומא באבא, אמנית פקיסטאנית החיה בארצות הברית מתחילת שנות ה-80 של המאה הקודמת. למיטב ידיעתי, זאת הפעם הראשונה שהיא מוצגת בישראל.

שם המיצב לקוח מתוך מחזור שירים של עומר כיאם: משורר, פילוסוף ומדען פרסי מהמאה ה-11 ואחד הכותבים המוסלמיים המוכרים ביותר במערב בזכות תרגום פופולרי שלו לאנגלית במאה ה-19. באבא יצרה סצינה תיאטרלית

תצלום באריכות האמנית וגלריה מתיו מוקס, ניו יורק

נאן גולדין, "אקסל על המיטה שלי, מלון לוטיציה, פאריס", 1999

בלתי מופענת על כמה מוגבהה. היא עוברת בקלקר וחי מר, חומרים שמהם מכינים את השבלונות ליציקות כרוונה (שנחשב עד היום לפיסול "גבוה" יותר), ובפיסות ושיירי עץ. הדימוי המרכזי בעבודתה הוא של האל ההינדי גא' נשה. ראשו של האל הוא ראש פיל והוא נחשב לאל ההתחלות, החוכמה, האמנויות והמדע. כשפניו קרועות וזרועותיו (בניגוד לדימוי המקובל שלו כמרובה זרועות, הוא מתואר כאן עם שתיים בלבד) פצועות ומנוחות לצי די גופו כאילו איבדו את חיוניותן, גאנשה יושב על מה שנראה כערימה של חלקים הרוסים של כיסאות בתי קפה ובראסרי קלאסיים.

לא רחוק ממנו מוטל גרזן ובקצה אחר של המיצב מופיעה דמות של ספק גבר ספק אשה, עם ראש מגולף וגוף קלקר מצויר ומחורר הניצב על פודיום קלקר שני ראה כמו לקוח מאריוה של ציור אלקטרוני.

"מאיצים לעבר אחרית הימים", עבודות מאוסף זרונן סג, מסקרנת בגלל היצירות המוצגות בה ולא פחות מכך משום היותה התערוכה הפותחת את פעילותו של חלל גבעון, פורום לאמנות בנוה צדק. הצירוף של האוסף, אחד המרכזיים בארץ, יחד עם החלל החדש והמעוצב היטב, מסמן את הקצה השבע והרשון של עולם האמנות הישראלי.

החלל שהוגדר בפרסומים כמקום ללא כוונת רווח ויפעל כרגם קרנות בחו"ל, גובה דמי כניסה בסך 10 שקל. אמנם לא מדובר בסכום גבוה, אך בכל זאת מצער שגופי אמנות חדשים הקמים כעת, במיוחד ללא כוונת רווח, אינם מחזקים דווקא מגמה של אמנות נגישה לכל. הרגם של תרומה מומלצת, שמנהיגים מוסדות ציבוריים ופרטיים רבים בחו"ל, טרם השתרש בישראל.

התערוכה, שאצרה טל יחס, היא בבחינת סיכום של תערוכות אוסף קודמות, לצד עבודות חדשות מתוכו. היא שמה דגש על מין ומוות שאיפיו גם את התערוכה "הת רוקנות", שהוצגה במוזיאון תל-אביב ב-2008. החלקים המעניינים יותר הם אלה המציגים אמנות של צמתים תרבותיים. הכוונה היא בעיקר לעבודה הגרולה והמרגשת של האמנית הומא באבא, "...ובמרוצת מאה אלף שנים, מלב העפר, בצבצה שוב התקווה, כעלווה" (2007) ו"קיר" של מהמוד באקשי (2009-2011).

הרעיון להציג אמנים ישראלים לצד אמנים בינ-לאומיים, שהיה עד לפני כעשור בבחינת עיקרון חשוב באוסף, נראה כעת - כשאמנים ישראלים מוצגים בכל העולם כדבר שבשגרה - טריוויאלי למדי. אורי גרשט, שמוצג בימים אלה בפרויקט הווידאו בטיימס סקוור בניו יורק וסיגלית לנראו הם שתי דוגמאות לחוסר האפשרות להפריד היום בין ישראל לבין שאר חלקי העולם.

הניסיון לתת לבחירות מהאוסף מסגרת אינטלקטואלית צולח באופן חלקי בלבד. יחס הציבה בקומת הכניסה עבודות שהיא מקשרת למהלך שכותרתו במאמר הקטלוג "הזמן המושהה: מהעכשווי המדומיין בא" דכיאולוגי למוות האקטואלי תמיד". בקר' מת המרתף, שהיא מחוספסת יותר מבחינת עיצוב כותרת העל היא: "Intoxicated Time: מבוכו הזמן לעקבות הזמן האבוד". שתי המסגרות נשארות דיפוזיות מאוד, דיפוזיות מדי. מוטיב הזמן, ולעולם באמנות הזמן מושהה, נשקף מכל עבודה בבחינת קו יסוד. הזמן האבוד, צירוף מלים שהפק הוא עצמו לעוגיית מרלן ליצירתו המופלאה של פרוסט "בעקבות הזמן האבוד", נפרט לפרוטות בעבודות כמו של נאן גולדין או אבנר בן גל.

דמעה בחזה חשוף

חלק מהעבודות המוצגות כאן מחדש, לאחר שהוצגו ב"התרוקנות", מעלות על הדעת הרודים לגבי האופן שבו נוצרת הילה לעבודת אמנות ומעוררות את השא' לה עד כמה עולם האמנות מישיר מבט כלי-פי היצירות. הדבר נוגע בעיקר לעבודות של דאש סנאו.

בראשית דרכו, העניין בסנאו נבע מייחוסו המשפחתי (והעושר הנלווה אליו). סנאו היה גי' לבני הווג דה מניל, שמו' זיאון אוסף אמנות המאה ה-20 שלהם ביוסטון נחשב לאחד הטובים בארצות הבר' רית. סבו, רוברט טורמן, הוא פרופסור ללימודי בודהיזם באוניברסיטת קולומביה בניו יורק ופעיל מרכזי למען טיבט, והוא גם אביה של השחקנית אומה טורמן.

סנאו, שמת ממנת יתר במלון מפואר בניו יורק בגיל 27, צילם פולארוידיים של חבריו בעיקר בעת נטילת סמים, עשיית סקס וגילויי אלימות; הוא יצר כמה מי' צבים גדולים ויצר גם קולאז'ים טקסטואליים שהתבססו על אותם תכנים. תוך זמן קצר מאוד הוצג בוויטני בניו יורק ובפאלה דה טוקיו בפאריס. כמו מרבית האמנים הבינלאומיים המוצגים בתערוכה הנוכחית, גם עבודותיו מצויות באוסף סאצ'י בלונרן.

אחת ההערות החוזרות לגבי עבודתו של סנאו היא שעשה שימוש בנוולי הזרע שלו בין השאר כדי להדביק את הטקסטים בקולאז'ים. מפליא שעל אדם שכל כך הרבה קלישאות נקשרו לדמותו - האמן העשיר, הרגיש,